
Kyrkomötet
Motion 2023:14
av Roger Olsson

Diakonin och informationsplikt om papperslösa

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att

1. uppdra till kyrkostyrelsen att se över konsekvenserna för den diakonala vignings-tjänsten om en angiverilag införs,
2. uppmana kyrkostyrelsen att framföra slutsatserna från denna översyn i framtida remissförfaranden.

Motivering

Enligt inledningen till kyrkoordningens sjunde avdelning är diakonen

genom sin gärning ett barmhärtighetens tecken i både församlingen och samhället. Diakonen har ett ansvar att göra kärlekens gärningar, särskilt mot utsatta människor. Uppgifterna varierar beroende på de lokala sociala behoven och församlingarnas strukturer och diakonala prioriteringar. Uppdraget har en karitativ inriktning som också kan komma till uttryck exempelvis i undervisning. Varhelst det finns mänsklig nöd är det diakonens kallelse att ingripa och inspirera andra att ta ansvar.

Vidare framgår av kyrkoordningen att

de som vigs till uppdrag inom kyrkans vinningstjänst ska fullgöra de speciella uppdrag som de anförtrotts i solidaritet med Svenska kyrkan och kyrkans tro, bekännelse och lära. Alla står i evangeliets tjänst och under dess auktoritet.

Det handlar, enligt Svenska kyrkans hemsida, bl.a. om att

föra de utsattas talan och formulera de dilemman som välfärdssamhället skapat. Diakonen är en naturlig länk mellan kyrka och samhälle och har ett stort kontaktnät. Kontakter med socialtjänst, kommun, sjukhus, arbetsförmedling, försäkringskassa och ideella organisationer är vanliga.

Av detta framgår att en diakon har mycket information om individer som kan vara av känslig natur samtidigt som det är en betydande del av uppdraget att ha kontakt med olika myndigheter.

Enligt Tidöavtalet, överenskommelsen mellan de tre regeringspartierna och Sverigedemokraterna, ska kommuner och myndigheter

vara skyldiga att informera Migrationsverket och Polismyndigheten när de kommer i kontakt med personer som vistas i Sverige utan tillstånd.

Det innebär att myndigheter som en person kan komma i kontakt med får ett ansvar för att säkerställa personens lagliga rätt att vistas i Sverige.

Det som denna formulering avser att leda till brukar kallas för ”angiverilagen”.

Nu är visserligen inte Svenska kyrkans diakoni ett myndighetsuppdrag, men likväl riskerar arbetet att försvåras t.ex. genom att diakonen anser sig förhindrad att kontakta myndigheter om det riskerar att skada människor som lever i utsatthet.

Det är många inom Svenska kyrkan som oroas över hur det diakonala arbetet skulle påverkas av ett eventuellt genomförande av Tidöavtalets angiverilag. Arbetsgruppen ”En reva i samhällskroppen” är en sammanslutning av engagerade personer i Skara och Göteborgs stift som arbetar för att belysa att en sådan lag skulle öka trycket på civilsamhället och dessutom riskera att dölja problematiken att flera av de papperslösa inte har möjlighet att återvända till sina hemländer då dessa inte vill ta emot dem. Vidare har kontraktsprostarna i Skara stift uttryckt önskemål om att Svenska kyrkan ska lyfta frågan om hur vi ska förhålla oss till hur samhället genom en angiverilag behandlar en av dess mest utsatta grupper.

Det är enligt min mening viktigt att Svenska kyrkan på nationell nivå tar ett särskilt ansvar för detta. Om förslaget går ut på remiss är det viktigt att kyrkostyrelsen är aktiv som remissinstans och lämnar in sina synpunkter oavsett om man utses som sådan av regeringen eller ej. Det kan också gälla andra delar av Tidöavtalet som riskerar att försvåra Svenska kyrkans arbete bland människor som lever i utsatthet.

Borås den 18 juni 2023

Roger Olsson (S)